

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/246/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414121108
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Chalupka
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1414121108.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Janky Richterovej v právnej veci žalobcu: U. Z. P.Č., J. I.: B. T. XXXX/XX, I., v zast.: JUDr. Peter Kövesi, advokát so sídlom: Medená 12, Bratislava, proti žalovaným: X/ O. P., J. I.: A. S. J. XXXX/X, I., X/ X. P., J. I.: O. G. X, I., X/ E. P.Č., trvale bytom: A. S. J. XXXX/X, I., všetci v zast.: AGILITA, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom: Panenská 7, Bratislava, X/ A. A. P., J. I.: B. T. XX, I., o určenie neplatnosti závetu a iné, na odvolanie žalobcu proti čiastočnému rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, č.k.: 9C/173/2014-168 zo dňa 22.03.2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd čiastočný rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e.**

odôvodnenie:

2/Súd konanie o návrhu žalobcu o určenie, že závet poručiťľa U. P.C., E.. XX.XX.XXXX, Y.. XX.XX.XXXX spísaný formou formou Notárskej zápisnice N 66/2013, Nz 3191/2013, NCRza 505/2013, NCRIs 3279/2013 na Notárskom úrade so sídlom v Bratislave, na ulici Brižitská 4, dňa 30.1.2013, notárkou JUDr. Máriou Šimkovou je neplatný zastavil.

3/O nároku žalobcu o určenie, že listina o vydedení U.. Z. P., E.. X.X.XXXX spísaná formou Notárskej zápisnice N 66/2013, Nz 3191/2013, NCRza 505/2013, NCRIs 3279/2013 na Notárskom úrade so sídlom v Bratislave, na ulici Brižitská 4, dňa 30.1.2013, notárkou JUDr. Máriou Šimkovou súd rozhodne v rozhodnutí konečnom.

4/O trovách konania súd rozhodne v rozsudku konečnom.

5/Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil podľa § 3, § 47, § 46 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti, § 35 ods. 1, 2, § 476 ods. 1, § 476d ods. 1, § 480 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a vecne tým, že žalobca sa návrhom zo dňa 17.6.2014 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že závet poručiťľa U. P.W., E.. XX.XX.XXXX, Y.. XX.XX.XXXX, listina o vydedení U.. Z. P., E.. X.X.XXXX spísaná formou Notárskej zápisnice N 66/2013, Nz 3191/2013, NCRza 505/2013, NCRIs 3279/2013 u notárky JUDr. Márie Šimkovej so sídlom Brižitská 4, Bratislava, ako aj Notárska zápisnica N 95/2013, Nz 4023/2013, NCRza 625/2013, NCRIs 4126/2013 spísaná u notárky JUDr. Márie Šimkovej so sídlom Brižitská 43, Bratislava sú neplatné.

6/Návrh odôvodnil tým, že je synom poručiťľa U. P., naposledy bytom Na I. XXXX/X K. I.. Poručiťľ dňa 30.1.2013 formou Notárskej zápisnice N 66/2013, Nz 3191/2013spísal závet a listinu o vydedení a dňa 6.2.2013 formou Notárskej zápisnice N 95/2013 spísal Dodatok k závetu. Na Notárskom úrade JUDr. Miriam Bukovčákovej so sídlom Cukrová 14, Bratislava prebieha dedičské konanie po poručiťľovi. Dedičské konanie bolo Uznesením Okresného súdu Bratislava IV dňa 30.4.2014 prerušené

a navrhovateľ bol odkázaný na podanie žaloby. Podľa Notárskej zápisnice z 30.1.2013 poručiiteľ zanechal: vnukovi A. P. S. XX.XXX C., písací stroj kufríkový a všetky obrazy a knihy, vnukovi X. P. sumu 10.000 eur a všetko jeho šatstvo a posteľné prádlo, vnučke E. P.C. sumu 10.000 eur, synovi O. P. sumu 3.000 USD. Poručiiteľ v závete uviedol, že v prípade, že by v čase smrti mal ešte ďalší majetok, tento zanecháva závetným dedičom, každému v rovnakom podiele. Žalobca v návrhu ďalej uviedol, že taktiež touto notárskou zápisnicou vydedil svojho syna - žalobcu z dôvodu, že o poručiiteľa neprejavoval opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mal prejavovať. Všetky dôvody sú rozpísané tromi veľmi všeobecnými vetami a vôbec nie sú pravdivé. Ďalej sa odvoláva na rukou písaný text, z ktorého vôbec nevyplýva, že by sa navrhovateľ o poručiiteľa nestaral, skôr v ňom opisuje svoj život. Notárskou zápisnicou N 95/2013, Nz 4023/2013 bol urobený Dodatok k závetu N 66/2013, Nz 3191/2013, v ktorom poručiiteľ zmenil pôvodný závet v časti, v ktorej naložil so svojim ďalším majetkom tak, že ho rovnomerne rozdelil medzi všetkých závetných dedičov a to tak, že tento majetok ponechal synovi O. P.. Dôvody, ktoré poručiiteľ uviedol v listine o vydedení sú nepravdivé, zjavne bol pod tlakom žalovaného v 1. rade. Žalobca v návrhu ďalej uviedol, že svojich rodičov pravidelne navštevoval celý život. Po ich presťahovaní do domova sociálnych služieb návštevy pokračovali. Rodičia boli umiestnení v penziónovej časti v jednoizbovom byte. Neskôr po zhoršení zdravotného stavu bola matka umiestnená na trojposteľovej izbe na oddelení pre trvale ležiacich pacientov. Otca každoročne pozývali na Vianoce, Nový rok, Veľkú noc a na všetky oslavy, ktoré doma organizovali. Tiež ho pozývali na nedeľné obedy. Matka zomrela 10.4.2008. Jej pohreb vybavovala jeho manželka, spolu s otcom a švagrinou. V listine o vydedení sa uvádza, že od pohrebu matky ho otec fakticky nevidel. Toto tvrdenie je v rozpore so skutočnosťou. Príkladmo uviedol, že v máji 2008 sa stretol s otcom, aby mu odovzdal uschované predmety pre účely dedičského konania po matke. Celá rodina sa zúčastnila uloženia matkinej urny do rodinného hrobu v Lamači. Riešili problémy s ubytovaním otca, keď nebol spokojný a sťažoval sa na starostlivosť. Otec bol na oslave jeho i manželkinej 60-ky v roku 2009. Otcovi nakupovali. Pravidelne sa zaujímali o jeho zdravotný stav. Vie, ktorého lekára otec navštevoval, ktoré operačné zákroky podstúpil a nepriamo sa oňho staral aj vnuk Martin, ktorý je lekár a mu sprostredkoval vyšetrenia. V jeho posledných dňoch mu vybavovali umiestnenie v inom domove, podľa jeho želania, kam sa však už nestihol presťahovať. Žalobca v návrhu ďalej uviedol, že poznal otcove politické názory, finančnú situáciu, spôsob stravovania, miesta prechádzok a rekreačných pobytov a iné podrobnosti. Od roku 2011 mal veľa starostí s vlastnou rodinou (ťažko chorá manželka a invalidný vnuk). Nešoféruje, a tak už nemohol otcovi pomáhať s veľkými nákupmi. Spoliehal sa na brata a švagrinu, ktorí obidvaja šoférujú. Žalobca poukazoval na ustanovenia zákona, z ktorých vyplýva, že zákon nepozná dodatok k závetu ani zmenu závetu. Platne možno zmenu urobiť len tak, že sa odvolá formou potrebnou pre závet, pôvodný závet a spíše sa nový závet alebo sa zruší závet neskorším platným závetom. V tomto prípade nedošlo ani k odvolaniu závetu ani k spísaniu nového závetu. Došlo len k spísaniu Dodatku k závetu a keďže zákon takúto formu nepozná a výslovne hovorí, že akou formou je možné zmeniť vôľu poručiiteľa, považuje to za neplatné. Žalobca poukazoval na judikatúru podľa ktorej, ak bol závet zrušený neskorším závetom, neobnoví sa jeho účinnosť tým, že neskorší závet bol odvolaný alebo bol zničený. Žalobca je toho názoru, že ak by mala byť posledná vôľa poručiiteľa formálne platná, mal spísať nový závet a nie dodatok.

7/Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k návrhu uviedol, že predovšetkým je názoru, že Okresný súd Bratislava IV v uznesení zo dňa 30.4.2014, sp. zn. 65D/326/2013, Dnot 43/2013-69 v druhom odseku nesprávne poučil žalobca na podanie žaloby. Zdôrazňoval, že počas doterajšieho priebehu dedičského konania vedeného po poručiiteľovi Ignácovi Lučeničovi žalobcu zastupoval advokát, ktorého povinnosťou bolo napriek nesprávnemu poučeniu súdu podať žalobu procesne správnu a súladnú s ust. § 175k O.s.p. V prípade, ak by súd napriek uvedenému o podanej žalobe konal a rozhodol, konanie by bolo zaťažené vadou, ktorá bude mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uvedeným postupom by boli spôsobené nedôvodné prietahy v dedičskom konaní a odporcom by vznikla škoda nesprávnym postupom súdu. K „Dodatku k závetu“ spísaného formou notárskej zápisnice č. N 95/2013, Nz 4023/2013 odporca poukazoval na povahu listiny obsahujúcej prejav poručiiteľovej poslednej vôle, ako závetu, nie je podstatné, aké označenie alebo nadpis sa použije. Je namieste použiť ust. § 35 ods. 2 Obč. zák., podľa ktorého prejav vôle je potrebné vykladať podľa vôle toho, kto právny úkon urobil. „Dodatok k závetu“ bol spísaný formou notárskej zápisnice, obsahujúcej formálne náležitosti a z obsahového hľadiska nepochybne obsahuje vôľu poručiiteľa, podľa ktorej zamýšľal určitým spôsobom nakladať so svojim majetkom a v tejto časti sa predchádzajúci závet spísaný formou notárskej zápisnice č. N 66/2013, Nz 3191/2013 stáva neplatný. Žalovaný v 1. rade ďalej uviedol, že sa dôrazne ohradza voči tvrdeniu žalobcu, že zjavne bol pod tlakom odporcu v 1. rade. Toto tvrdenie navrhovateľ ničím nepreukázal, a ani nemohol, pretože sa nezakladá na pravde, iba potvrdzuje fakt, že žalobcovi sa nejedná o nič

iné, len o jeho vlastný majetkový prospech, ktorý by získal z majetku otca ako poručiteľa a to ešte v rozpore s jeho prejavenu poslednou vôľou. Žalobca podaním predmetnej žaloby a dôvodmi v nej uvedenými koná podľa názoru odporcu v 1.rade v rozpore s dobrými mravmi a aj viackrát protichodne mení svoje principiálne postoje v tejto veci. Poukazoval na tvrdenia žalobca, keď na jednej strane uvádza, že rešpektoval vôľu rodičov nakladať so svojim majetkom tak, ako sami uznajú za vhodné. Na strane druhej žalobca v dedičskom konaní a aj v tejto žalobe fakticky nerešpektuje vôľu svojho otca, nakladať so svojim majetkom podľa svojej vôle. A, čo je ešte horšie, nerešpektuje ani poslednú vôľu svojho otca, ktorú tento nespochybniteľne prejavil do notárskej zápisnice na notárskom úrade. Žalovaný poukazoval na pojednávanie o dedičstve po ich otcovi, konané na notárskom úrade dňa 12.12.2013, kde potom, ako bol navrhovateľ oboznámený so závetom a listinou o vydedení uviedol, že po porade s právnikom sa na ďalšom pojednávaní vyjadrí, či bude alebo nebude namietať dôvody vydedenia. Ďalšie pojednávanie sa konalo 15.1.2014, na ktorom splnomocnený zástupca navrhovateľa uviedol, že navrhovateľ nenamietá dôvody vydedenia. Na ďalšom pojednávaní o dedičstve po poručiteľovi Ignácovi Lučeničovi, ktoré sa na notárskom úrade konalo 11.3.2014 žalobca už zastúpený advokátom sa vyjadril, že namietá dôvody vydedenia a závet považuje za absolútne neplatný.

8/Žalovaní v 2. a 3. rade zhodne uviedli, že sa stotožňujú s vyjadrením ich otca - odporcu v 1. rade. Dodávajú, že sú presvedčení o tom, že poručiteľ, ktorý bol ich starým otcom, mal jasný a zrozumiteľný zámer akým usporiada svoje majetkové pomery pre prípad svojej smrti, čoho dôkazom je, že tento svoj zámer - ako prejav svojej slobodnej, zrozumiteľnej a jasne prejavenej vôle realizoval spôsobom najkvalifikovanejším možným, teda priamo u notára do notárskej zápisnice. Starý otec nebol právnik a nevedel posúdiť, či postup notára bol súladný so zákonom, alebo nie. V každom prípade však, jeho posledná vôľa je jednoznačná a nespochybniteľná a táto skutočnosť by mala byť z ich pohľadu jedinou a prioritnou, ktorou by sa mal súd pri prejednávaní podanej žaloby zaoberať. Pre nich je posledná vôľa ich starého otca doslova „posvätná“ a považujú z ich pohľadu za nemorálne akékoľvek jej spochybňovanie, tobôž, ak spochybňuje poslednú vôľu svojho otca jeho vlastný syn - žalobca. Vzhľadom na uvedené, žiadali návrh v celom rozsahu zamietnuť.

9/Predmetom posúdenia súdu bol nárok žalobcu, ktorým sa domáhal určenia, že notárska zápisnica N 95/2013, Nz 4023/2013, NCRza 625/2013, NCRIs 4126/2013 spísaná na Notárskom úrade so sídlom v Bratislave, na ulici Brižitská 4, dňa 6.2.2013, notárkou JUDr. Máriou Šimkovou je neplatná.

10/Právny zástupca žalobcu na pojednávaní poukazoval na skutočnosť, že žalobca neuznáva dodatok k závetu, keď takúto formu zákon nepozná. Buď sa závet odvolá, alebo sa vyhotoví nový. Závet nemožno zmeniť dodatkom. Zákonodarca nepozná dodatok k závetu. Preto má za to, že predmetný závet je celý neplatný. Dôvody vydedenia žalobca neuznáva. Závet, listinu o vydedení, ako aj notársku zápisnicu o dodatku k závetu sú neplatné.

11/Právny zástupca žalovaných na pojednávaní uviedol, že pán Ignác Lučenič bol vzdelaný človek, ktorý pracoval vo vysokých funkciách, mal vysoké právne povedomie a sám sa rozhodol naložiť so svojim majetkom tak, ako ním naložil. Ne zvolil obrazne povedené ľudovú formu, teda nenapísal závet sám, ale rozhodol sa navštíviť notárku a závet, listina o vydedení i dodatok k závetu bol s ním spísaný formou notárskej zápisnice. To, že sa rozhodol požiadať notárku o spísanie dodatku k závetu, no tak sa tak rozhodol. Notárka sa pred spísaním zápisnice nepochybne musela presvedčiť o tom, či pán je spôsobilý k týmto právnym úkonom a až následne ich mohla spísať. Akcentoval časti notárskych zápisníc, kde sa uvádza, že pán Lučenič sa predmetné úkony rozhodol urobiť po dôkladnom uvážení, zo slobodnej vôle. Tak sa rozhodol aj zmeniť svoj závet, čo sa aj udialo. Je nesporné, že prejav pána Lučeniča bol zrozumiteľný, jasný a určitý, a že nebol urobený pod žiadnym tlakom.

12/Právna zástupkyňa žalovaných na pojednávaní poukazovala na skutočnosť, že poručiteľ prejavil jednoznačnú vôľu zriadiť závet, ako aj vôľu vydediť žalobcu. Podľa žalovaných by bolo porušením právnej istoty, ak by nebola rešpektovaná posledná vôľa poručiteľa. V listine o vydedení bol uvedený dôvod, pre ktorý pán Lučenič žalobcu vydedil, ktorým bola skutočnosť, že o otca neprejavoval opravdivý záujem, ktorý by ako potomok prejavovať mal, bola teda naplnená litera zákona. Na margo námietok žalobcu, že dôvody vydedenia nie sú pravdivé, poukazovala na zápisnicu o pojednávaní v dedičskej veci po zomretej manželke pána Ignáca Lučeniča na notárskom úrade JUDr. Juráškovej. Z obsahu ktorej vyplýva, že Ignác Lučenič už v tom čase prezentoval, že žalobca sa oňho nestará, čo ho zarmucuje. Poukazovala na to, že závet je prísne formálny právny úkon. Musí spĺňať požiadavky uvedené v §

37,38,40 ods. 1 Obč. zák. Forma notárskej zápisnice je formou, ktorá predstavuje najistejšiu formu spisania poslednej vôle poručiteľa. Závet, listina o vydedení i dodatok k závetu sú platné právne úkony, ktoré obsahujú všetky zákonom vyžadované náležitosti, tzn. sloboda vôle, jasnosť, určitosť, zrozumiteľnosť, náležitosť vôle. Nebola preukázaná žiadna taká skutková okolnosť, na základe ktorej by bolo možné vyvodiť záver, že závet bol písaný pod tlakom. V súvislosti s dodatkom k závetu poukazovala na ust. § 480 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého, zákon sa zrušuje neskorším platným závetom, pokiaľ pri ňom nemôže obstať. Otec žalobcu a žalovaného v 1.rade bol inteligentný človek, ktorý si bol vedomý toho, že závet, ktorý zriadil platí. No rozhodol sa sčasti so svojim majetkom naložiť inak, a tak bol zas formou notárskej zápisnice písaný dodatok k závetu. Žalovaní tvrdia, že tento nepochybne môže obstať popri pôvodnom závete a aj tento je platný. Má všetky náležitosti platného právneho úkonu, nebol písaný pod tlakom, otec žalobcu a žalovaného v 1.rade ho urobil opätovne slobodne, vážne, určito, jasne, nepochybne vyjadriac vôľu, ktorú mienil vyjadriť.

13/Na pojednávaní konanom dňa 8.12.2015 právny zástupca žalobcu predniesol, že žalobca sa rozhodol netrvať na návrhu o určenie, že závet poručiteľa Ignáca Lučeniča, nar. 29.07.1924, zomr. 16.04.2013 je neplatný.

14/Žalovaní so späťvzatím tohto nároku súhlasili.

15/Súd preto v súlade s týmto dispozitívnym prejavom žalobcu konanie o určenie, že závet poručiteľa Ignáca Lučeniča, nar. 29.07.1924, zomr. 16.04.2013 písaný formou Notárskej zápisnice N 66/2013, Nz 3191/2013, NCRza 505/2013, NCRIs 3279/2013 na Notárskom úrade so sídlom v Bratislave, na ulici Brižitská 4, dňa 30.1.2013, notárkou JUDr. Máriou Šimkovou je neplatný podľa § 96 ods. 1 a 2 O.s.p. zastavil.

Právny zástupca žalobcu uviedol, že aktuálne sa žalobca domáha len určenia, že

- listina o vydedení U.. Z. P., E.. X.X.XXXX písaná formou Notárskej zápisnice N 66/2013, Nz 3191/2013, NCRza 505/2013, NCRIs 3279/2013 u notárky JUDr. Márie Šimkovej so sídlom Brižitská 4, Bratislava, ako aj

- Notárska zápisnica N 95/2013, Nz 4023/2013, NCRza 625/2013, NCRIs 4126/2013 písaná u notárky JUDr. Márie Šimkovej so sídlom Brižitská 43, Bratislava sú neplatné.

Žalobca - syn U.T. P., zhodne ako v návrhu trval na tom, že dodatok k závetu je treba považovať za neplatný.

Žalovaní v 1. rade -syn vypovedal, že má za to, že závet, ktorý jeho otec spísal je platný. Posledná vôľa jeho otca je preňho posvätná a mala by sa rešpektovať. Nevidí žiadny dôvod na to, aby sa nerešpektovala aj listina o vydedení. Dodatok k závetu bol písaný tiež vo forme notárskej zápisnice, nevidí žiadny dôvod pre to, aby táto notárska zápisnica bola neplatná.

16. Žalovaný v 2. rade - vnuk U. P. vypovedal, že má za to, že notárske zápisnice, ktorými dedko naložil so svojim majetkom by sa mali rešpektovať.

17/Žalovaná v 3. rade vypovedala, že posledná vôľa dedka by sa mala rešpektovať. Má za to, že nie je podstatné, či to sformuloval správne alebo nesprávne. Pokiaľ ide o napádaný dodatok k závetu, aj za predpokladu, že by bol tento napísaný na zdrape papiera, nie je to podstatné. A, keď navyše využil právne služby notárky, táto to mala napísať správne.

18/Svedkyňa JUDr. Mária Šimková, notárka vypovedala, že si na pána Ignáca Lučeniča spomína. Bol to pán vyššieho veku, psychicky úplne v poriadku. Vnímala ho ako muža, ktorý má veľkú sebadisciplínu v živote. Predtým, ako spísala závet a listinu o vydedení sa s ním dlhšie rozprávala. V skratke jej vyrozprával genézu jeho života. Mal rukou napísané poznámky, a tie jeho myšlienky chcel, aby boli pojaté do závete. Vysvetlila mu, že jeho citové prejavy nie sú právne účinné, že ona napíše závet tak, aby bol právne účinný a bol prejavom jeho vôle. Svedkyňa uviedla, že nezvykne spolu so závetom alebo listinou o vydedení zviazať trikolórou aj poznámky účastníka, ale v tomto prípade to urobila, pretože pán si to želal, tak mu vyhovela. V tom čase nemohla predpokladať, že jeho závet bude predmetom súdneho sporu. Pán jej nevysvetľoval, prečo sa rozhodol vydediť svojho syna. Povedal jej len, že ho sklamal ako dieťa. Po nahliadnutí do notárskej zápisnice zo dňa 6.2.2013 uviedla, že navrhovateľ má pravdu v tom, že keby to bol len dodatok, bez tej oficiálnej formálnej formy, tak by to nebolo v poriadku. Takýto dodatok by mohol byť neplatný. Avšak, predmetná notárska zápisnica, ktorú nazvala dodatok k závetu má všetky štandardné zákonom vyžadované náležitosti a zvýraznila, že je riadne zaevidovaná na

notárskom centrálnom registri závetov SR. Je to riadny platný dodatok, a tým pádom ucelený závet. Len na obrazne povedané dokreslenie notárka uviedla, že aj za predpokladu, že by napísala závet formou notárskej zápisnice a pán by v domácom prostredí napísal dodatok k závetu, ktorý by mal všetky zákonné náležitosti ako dátum, podpis vlastnou rukou, takisto aj takýto dodatok by bol platný. Súd posudzuje listiny podľa ich obsahu, nie podľa toho, ako sú nazvané. Pán P. ju požiadal o spísanie dodatku k závetu, ten pôvodný závet mienil ponechať v platnosti. Dodatok k závetu mohol obstať popri pôvodnom záвете.

19/Predmetom posúdenia bol nárok žalobcu, ktorý sa domáha určenia, že
- notárska zápisnica N 95/2013, Nz 4023/2013, NCRza 625/2013, NCRIs 4126/2013 spísaná u notárky JUDr. Márie Šimkovej so sídlom Brižitská 43, Bratislava je neplatná.

20/Vzhľadom k tomu, že posudzovaný nárok je návrhom na určenie neplatnosti notárskej zápisnice, súd sa najprv zaoberal tým, či žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a dospel k záveru, že navrhovateľ nemôže mať naliehavý právny záujem na určení neplatnosti predmetnej notárskej zápisnice. Notárska zápisnica totiž nie je právnym úkonom, ale verejnou listinou potvrdzujúcou obsah v nej uvedený. Preto nie je možné posudzovať (ne)platnosť notárskej zápisnice z hľadiska § 37 a nasl. Občianskeho zákonníka. Notárska zápisnica ako verejná listina musí obsahovať náležitosti uvedené v § 47 písm. a) až j) zák. č. 323/1992 Zb. (Notársky poriadok) a ak tieto náležitosti neobsahuje nejedná sa o notársku zápisnicu. Inými slovami, ak notárska zápisnica obsahuje náležitosti uvedené v § 47 písm. a) až j) zák. č. 323/1992 Zb. ide o notársku zápisnicu - verejnú listinu, ktorá však nie je právnym úkonom.

21/Najbezpečnejšia forma závetu je závet vo forme notárskej zápisnice. "Výhodou takéhoto závetu je rozhodne jeho forma verejnej listiny, ktorá poskytuje silnejší dôkazný prostriedok v prípadnom spore." Pri jeho spisovaní s odborne zdatnou osobou, ktorou je notár, ako aj povinnú registráciu závetu v Notárskom centrálnom registri závetov. Tento register vedie Notárska komora SR a je prepojený v rámci celého územia Slovenska. V Notárskom centrálnom registri závetov možno registrovať akýkoľvek závet. Výhodu tohto systému je okrem jeho prepojenosti v rámci celého územia Slovenska aj istota pre dedičov, že závet bude figurovať v dedičskom konaní. Po smrti závetcu je notár, ktorý prejednáva dedičstvo, povinný v danom registri vylustrovať, či nebohý zanechal závet, prípadne listinu o vydedení. Ak je tak, listinu vyžiada od príslušného notára a v dedičskom konaní postupuje už vzhľadom na vôľu nebohého. Ako vyplýva z predloženej notárskej zápisnice, aj dodatok k závetu bol zaregistrovaný v Notárskom centrálnom registri závetov, bola teda splnená povinnosť jeho registrácie. Platný neskorší závet zrušuje závet predchádzajúci, pokiaľ vedľa neho nemôže obstať. Pokiaľ sa p. Ignác Lučenič rozhodol pôvodný závet v časti, pre prípad, že by v čase smrti mal ešte nejaký majetok, tento namiesto závetným dedičom v rovnakom podiele zanechať synovi Jurajovi Lučeničovi, podľa názoru súdu, takéto odvolanie časti závetu má oporu v zákone a závet vedľa skoršieho závetu môže obstať. Závetca môže počas svojho života so závetom voľne nakladať, môže zriadiť aj viac závetov. V odvolávacom záвете musí uviesť závet, ktorého sa odvolanie týka. Pre platné odvolanie závetu sa nevyžaduje ani, aby sa odvolanie stalo rovnakou formou, akú mal závet, ktorého sa odvolanie týka. Napr. závet spísaný formou notárskej zápisnice možno platne odvolať holografným závetom § 476a Obč. zák. (v takom prípade je odvolanie závetu potrebné vyznačiť v Notárskom centrálnom registri závetov). A nie je vylúčené ani, aby sa obidva závery prekrývali len sčasti, takže zo skoršieho závetu nájde uplatnenie tá časť, ktorá nebola neskorším závetom dotknutá. Veľký význam má z tohto hľadiska výklad prejavu vôle poručiteľa (§ 35 ods. 2 Obč. zák.) pri porovnaní skoršieho závetu so závetom neskorším. Podľa názoru súdu neskorší závet môže obstať popri pôvodnom záвете.

22/Súd uznal za účelné rozhodnúť o predmete konania rozsudkom čiastočným, keď považoval za potrebné najprv ustáliť, ako naložil pán U. P. so svojim majetkom pre prípad smrti a až následne riešiť a sa zaoberať návrhom žalobcu na určenie neplatnosti listiny o vydedení.

23/O trovách konania sa v čiastočnom rozsudku rozhoduje iba v prípadoch, ak tento čiastočný rozsudok predstavuje pre niektorého účastníka konania aj rozsudok konečný. V ostatných prípadoch sa o trovách konania rozhodne až v rozhodnutí konečnom.

24/O nároku žalobcu na určenie neplatnosti listiny o vydedení súd rozhodne v rozhodnutí konečnom.

25/Proti predmetnému čiastočnému rozsudku podal odvolanie právny zástupca žalobcu vo výroku prvom a treťom, a žiadal odvolací súd, aby čiastočný rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, resp. rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie v napadnutej časti.

26/Svoje odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti notárskej zápisnice.

27/Žalobca namieta tým, že je zákonným dedičom po poručiťovi a je teda úplne jednoznačné, že má naliehavý právny záujem o určenie, že dodatok k závetu je neplatný. Pokiaľ by tento ďalší majetok zdedil len žalovaný v 1. rade, tak by o túto čiastku bol ukrátený syn žalobcu, žalovaný v 4. rade.

28/Ďalej žalobcov právny zástupca poukazuje na to, že viackrát spolu so žalobcom poukazovali na to, že neuznávajú dodatok k závetu, ktorý bol spísaný formou notárskej zápisnice a to z dôvodu, že zákon v § 480 ods. 1 OZ, presne hovorí, ako sa závet zrušuje. Zákon nepozná dodatok ani zmenu závetu, ktorým by sa menil závet a z dodatku závetu jasne vyplýva, že poručiťel sa ho rozhodol zmeniť.

29/Právny zástupca žalobcu, taktiež tvrdí, že napriek tomu, že zákon používa termín pokiaľ pri ňom nemôže obstať pôvodný závet, týmto nemá na mysli, že platný závet vo veľkej miere zmení. Následne právny zástupca je toho názoru, že zákon nepozná odvolanie časti závetu a pokiaľ chcel poručiťel zmeniť svoj pôvodný závet, mohol to platne urobiť len spísaním nového závetu. V rámci svojho odvolania žalobca upresnil svoj žalobný návrh.

30/K odvolaniu právneho zástupcu žalobcu sa vyjadrili žalovaní 1 až 3 prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

31/Žalovaní sú toho názoru, že konajúci súd sa dostatočným spôsobom vysporiadal s otázkou naliehavého právneho záujmu na strane 7. čiastočného rozsudku a plne sa stotožňujú s odôvodnením súdu, že vzhľadom na skutočnosť, že notárska zápisnica nie je právnym úkonom ale verejnou listinou potvrdzujúcou obsah v nej uvedený, nie je možné posudzovať platnosť, či neplatnosť.

32/Žalovaní sa ďalej stotožňujú s tým, že notárska zápisnica N 95/2013, Nz 4023/2013, NCRza 625/2013, NCR1s 4126/2013 spísaná na Notárskom úrade JUDr. Máriou Šimkovou spĺňa všetky zákonom ustanovené náležitosti a tiež, že dodatok k závetu spísaný formou notárskej zápisnice bol aj zaregistrovaný v Notárskom centrálnom registri závetov, z čoho vyplýva, že bola splnená povinnosť jeho registrácie.

33/Ďalej žalovaní poukazujú, na to, že aj sám žalobca uvádza, že vo svojom odvolaní, z dodatku k závetu jednoznačne vyplýva, že poručiťel sa ho rozhodol zmeniť, pričom žalobca zároveň cituje znenie dodatku v časti, v ktorej poručiťel vyjadruje svoju vlastnú vôľu pôvodný závet zmeniť. Žalovaní 1/ až 3/ majú za to, že je neprípustné, aby bola forma tohto závetu povýšená nad obsah a taktiež poukazujú na to, že sa jedná o dodatok spísaný formou notárskej zápisnice.

34/Podľa § 470 ods. 1 prechodných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok platného a účinného od 1.7.2016 (ďalej len „C.s.p“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

35/Odvolací súd, viazaný rozsahom (§ 379 C.s.p.) a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, vzhľadom k tomu, že nebolo potrebné zopakovať, resp. doplniť dokazovanie a dôležitý verejný záujem si to nevyžadoval (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené a rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutých častiach správny.

36/Súd prvej inštancie vo veci samej riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 ods. 1, 2, 3 C. s. p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 C. s. p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil (§ 220 ods. 1, 2 C. s. p.).

37. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, obmedzil odvolací súd odôvodnenie potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 2 C.s.p.

38. Podľa § 47 ods. 1 zákona č. 323/1992 zb., notárska zápisnica musí obsahovať

a) miesto, deň, mesiac a rok podpísania notárskej zápisnice,

b) meno, priezvisko a sídlo notára,

c) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, ak je pridelené, a trvalé bydlisko účastníka, ak je ním fyzická osoba, a názov alebo obchodné meno, identifikačné číslo organizácie, ak je pridelené, a sídlo účastníka, ak je ním právnická osoba, ako aj ich zástupcov, svedkov, dôverníkov a osoby, ktorá ovláda jazyk účastníka,

d) vyhlásenie účastníkov, že sú spôsobilí na právne úkony,

e) údaj o tom, ako bola preukázaná totožnosť účastníkov a svedkov, najmä druh a číslo platného preukazu totožnosti účastníka,

f) ak je účastníkom právnická osoba, údaj o tom, ako bola preukázaná jej existencia, a oprávnenie v jej mene konať,

g) obsah právneho úkonu,

h) údaj o tom, že zápisnica bola po prečítaní účastníkmi schválená,

i) podpisy účastníkov alebo ich zástupcov, a ak boli prizvaní, tiež svedkov, dôverníkov a osoby, ktorá ovláda jazyk účastníka; ak podpisuje notársku zápisnicu za právnickú osobu ako účastníka fyzická osoba oprávnená v jej mene konať, pripojí iba svoj podpis,

j) odtlačok úradnej pečiatky notára a jeho podpis.

(2) Ak sa notárska zápisnica spisuje s účastníkom, ktorý je zastúpený na základe plnomocenstva, pravosť podpisu splnomocniteľa musí byť úradne osvedčená; úradné osvedčenie pravosti podpisu sa nevyžaduje, ak je splnomocnencom advokát. Splnomocnenie je prílohou notárskej zápisnice.

39. Podľa § 37 zákona č. 40/1964 Zb., právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

(2) Právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný.

(3) Právny úkon nie je neplatný pre chyby v písaní a počítaní, ak je jeho význam nepochybný.

40. Podľa § 180 ods. 1 zákona 40/1964 Zb., závet sa zrušuje neskorším platným závetom, pokiaľ popri ňom nemôže obstáť, alebo odvolaním závetu; odvolanie musí mať formu, aká je potrebná pre závet.

41. Podľa § 480 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., závet sa zrušuje neskorším platným závetom, pokiaľ popri ňom nemôže obstáť, alebo odvolaním závetu; odvolanie musí mať formu, aká je potrebná pre závet.

42. Odvolací súd sa nestotožňuje s námietkou žalobcu, s tým, že žalobca preukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti notárskej zápisnice. Ako už súd prvej inštancie správne odôvodnil, notárska zápisnica, ktorej neplatnosti sa žalobca domáhal, je verejná listina, ktorá spĺňa všetky náležitosti, ktorej jej zákon predpisuje podľa § 47 písm. a/ až j/ Notárskeho poriadku. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o verejnú listinu, ktorá slúži len na potvrdenie právneho úkonu, ktorý je v nej

obsiahnutý, nie je možné posudzovať jej neplatnosť podľa ust. § 37 OZ, podľa ktorého sa posudzuje platnosť právnych úkonov.

43. Rovnako sa odvolací súd nemôže stotožniť s námietkou žalobcu, že zákon nepozná dodatok k závetu, ktorým by sa menil závet, resp. že nový závet popri starom neobstojí vzhľadom k tomu, že platný závet vo veľkej miere mení. Krajský súd v Bratislave sa s týmto názorom žalobcu nestotožnil vzhľadom k ust. § 180 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Odvolací súd nemohol vyhovieť ani tomuto bodu odvolania žalobcu a to z dôvodu, že aj keď, ako žalobca správne poukazuje, zákon síce nepozná pojem dodatok k závetu, ale vzhľadom na obsah a formu daného dodatku (splňujúci náležitosti závetu vo forme notárskej zápisnice, riadne zaevidovaný v notárskom centrálnom registre závetov SR), dá sa v tomto prípade tento považovať za nový závet, ktorým porúčiteľ prejavil vôľu, aby po jeho smrti bolo s časťou jeho majetku určitým spôsobom naložené. Ohľadom otázky, či je možné, aby týmto novým platným závetom nebol zrušený predošlý závet v súlade s § 480 ods. 1 OZ, odvolací súd poskytuje ten názor, že starší závet je platný popri záвете novom, v tom prípade, pokiaľ obsah novšieho závetu nenahrádza a nevylučuje v celom rozsahu závet starší, v tomto prípade novší závet bol porúčiteľom zhotovený výhradne s tým úmyslom, aby riešil nakladanie len s určitou časťou majetku a s ostatnou časťou bolo naložené tak, ako to svojou vôľou porúčiteľ žiadal v záвете staršom.

44. Pre doplnenie odvolací súd uvádza, že žalobca v rámci svojho odvolania neprezentuje žiadne ďalšie podstatné tvrdenia.

45. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C. s. p. v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

46. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p., § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa(§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).

V Bratislave, dňa 25. október 2016